

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 43

Utgitt 19 november

1935

Skriv frå Socialdepartementet.

14 novbr.

Etter fullmakt gjevi ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913 med nokre redaksjonelle umbrigde vedtaket åt Hetland heradstyre, Rogaland fylke, i møte 19 oktober 1935 um brigde i § 3, 1ste punkt, i den vedtekta som gjeld um stengjingstid for utsalsstader.

§ 3, 1ste punkt skal etter dette lyda soleis:

«Vertshusa skal vera stengde frå kl. 23 til kl. 6 um kvardagene og til kl. 10 på helgedager».

Brigdet gjeld inntil vidare, å rekna frå og med 1 desember 1935.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

14 novbr.

Ifølge bemyndigelse gitt ved kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 med enkelte redaksjonelle endringer beslutning av Grane herredstyre, Nordland fylke, i møter 13 juli og 26 oktober d. å. om vedtekt angående lukningstid for utsalgssteder.

Vedtekten gjelder inntil videre fra og med 9 desember d. å. Den lyder således:

§ 1. Utsalgssteder hvor salg av varer foregår, skal — med nedennevnte undtagelser — på hverdager holdes lukket fra kl. 18,30 til kl. 8,30. 1 og 17 mai, julaften og nyttårs-aften, når disse faller på hverdager, samt pinseaften lukkes kl. 12. Fra og med 15 desember til og med 23 i samme måned kan på hverdager holdes åpent fra kl. 8 til kl. 19. Søn- og helligdager samt påskeaften holdes helt lukket.

§ 2. Etter lukningstid må kunder ikke slippes inn. Dog er det tillatt efter stengetid å ekspedere kunder som er innkommet før stengetid.

§ 3. Overtredelse av denne vedtekt straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339,2.

14 novbr.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

I medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet i henhold til lov nr. 5 av 2 april 1917 § 5 den av Hemnes herredstyre i møte 7 juni 1935 fastsatte vedtekt for herberge- og bevertørnæringen i Hemnes herred, Nordland fylke, som gjeldende inntil videre fra og med 2 desember 1935.

Vedtekten har følgende ordlyd:

§ 1. Enhver som gjør sig næring av å drive herberge (hotell, pensjonat, losjhus og lign.) eller bevertning med mat eller drikke, skal sørge for at der i de dertil benyttede lokaler intet forefaller som strider mot orden og sømmelighet.

Berusede personer må ikke tilstedes adgang til bevertninger eller herberger.

§ 2. Ingen må i herberger eller bevertninger finnes i åpenbar beruset tilstand eller gjøre sig skyldig i voldsom eller støien optreden, hvorved andre gjester, verten eller hans familie eller tjenere fortrediges, eller andre av husets beboere eller naboer forstyrres, og heller ikke på annen måte vise uanstendig eller forargelig opførsel.

§ 3. Bevertningssteder skal holdes lukket fra kl. 23 til kl. 7 alle dager i månedene oktober—april, og fra kl. 24 til kl. 7 i månedene mai—september. Juleaften, nyttårsaften, påskeaften og pinseften lukkes kl. 17. Mellem lukke- og åpningstid må ingen bevertning med mat eller drikke finne sted og ingen gjester innlates eller opholde sig på sådanne steder.

Disse bestemmelser gjelder ikke bevertning til reisende og faste gjester i herberge.

Det er overlatt politiet så vel ved enkelte leiligheter å gi særlig tillatelse til å lukke senere og åpne tidligere som å meddele almindelig lignende tillatelse til bevertningssteder, hvor bevertning med mat skjønnes å være hovedsaken, og hvor tillatelse ikke antas å bli misbrukt.

Politiet kan også i alle tilfelle hvor det finner at vedkommende verter ikke overholder den tilbørlige orden, eller hvor naboene forstyrres ved støy i lokalet, pålegge lukning tidligere.

Politiets tillatelse kan når som helst og uten varsel tilbakekalles.

Ved forskriftene i denne paragraf gjøres ingen forandring i de om tiden for salg og skjenkning av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød ifølge lovgivningen gjeldende bestemmelser.

§ 4. Politiets funksjonærer kan når som helst i den 14 novbr. tiden herberger og bevertningssteder er åpne inspisere disse og alle rum som står i forbindelse med dem.

§ 5. Et avtrykk av disse vedtekter skal opslåes på et lett iøinefallende sted i ethvert herberge og enhver bevertning.

§ 6. Overtredelse av disse vedtekter er belagt med straff, jfr. straffelovens § 339, nr. 2.

Millombils rettarbot om tillegg til rettarbot 15 novbr. om lån og kreditt til Italia.

VI HAAKON, Noregs Konge, gjer kunnigt:

Med heimel i grunnlova § 17 og i tillegg til millombils kongeleg rettarbot frå 25 oktober d. å. blir det fastsett:

Det er forbode i Noreg å gjeva bankkreditt eller annan kreditt til eller for myndigheiter, rettspersonar og einskildmenner på italiensk område og allslags ytingar på kontraherte lån til eller for slike myndigheiter, rettspersonar og einskildmenner med forskot, over-uttak eller på andre måtar.

Den som bryt eller hjelper med til å bryta dette forbodet, blir straffa med bøter upp til 50 000 kroner eller med fengsel upp til 2 år, og lånet eller kredittverdet kan bli inndrege i statskassa.

Denne tilleggs-rettarbota gjeld frå og med 18 november d. å.

Gjeve på Oslo slott 15 november 1935.

Under Vår hand og rikseseglet

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Millombils rettarbot om utførselsforbod for 15 novbr. ymse varer til Italia.

VI HAAKON, Noregs Konge, gjer kunnigt:

Med heimel i grunnlova § 17 blir fastsett:

Det er forbode å føra ut til Italia eller til land som høyrer under Italia, beinveges eller gjennom andre land, etternemnde varer:

- 1) hestar og andre køyredyr,
- 2) rågummi,
- 3) aluminium, alunin (aluminium-oxyd), bauxit, jærnmalm og skrapjarn, krom, mangan, nikkel, titan, tungsten, vana-dium, malmar og ferrolegeringar av dei (likso vel som ferro-molybdén, ferrosilicium, ferro-silicium-mangan, ferro-silicium-

15 novbr. mangan-aluminium), tinn og tinnmalmar, alt i rå form, i legeringar eller avfall.

Forbodet gjeld frå og med 18 november d. å., soleis at varer av dei nemnde slaga som er sende frå Noreg fyre den dagen, ikkje kjem inn under det.

Utanriksdepartementet set fast reglane for korleis denne rettarbota skal bli sett i verk.

Den som med vilje eller i aktløyse bryt eller hjelper med til å bryta forbodet eller dei reglane som blir fastsett i medhald av denne rettarbota, blir straffa med bøter upp til 50 000 kroner eller med fengsel upp til 2 år, og varene eller verdet av dei kan bli inndrege i statskassa.

Denne rettarbota tek straks til å gjelda.

Gjeve på Oslo slott 15 november 1935.

Under Vår hand og riksseglet

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

15 novbr. **Millombils rettarbot** om innførselsforbod for varer ifrå Italia.

VI HAAKON, Noregs Konge, gjer kunnigt:

Med heimel i grunnlova § 17 blir fastsett:

Det er forbode å føra inn i Noreg varer frå Italia eller land som høyrer under Italia.

Om varene kjem hit ifrå eit anna land, går dei likevel inn under forbodet so framt dei ikkje i andre land har vorte omlaga so mykje so minst 25 prosent av verdet deira kan bli tilskrive denne omlaginga.

Forbodet gjeld for varer som er sende frå Italia eller land som høyrer under Italia den 18 november d. å. eller seinare, likevel ikkje for varer som er fullt betalt fyre siste 19 oktober eller for varer som er kontrahert av staten eller av norske statsinstitusjonar og betalt med minst 20 prosent fyre siste 19 oktober.

Undanteke ifrå forbodet er gull og sylv i mynt eller i klump, i barrer o. likn., bøker, blad og tidsskrifter, kartverk og musikkverk.

Ferdafolk som kjem ifrå Italia eller land som høyrer under Italia, kan få høve til å taka med seg inn det personlege ferdagodset sitt.

Utanriksdepartementet set fast reglane for korleis denne rettarbota skal bli satt i verk.

Den som med vilje eller i aktløyse bryt eller hjelper med til å bryta forbodet eller dei reglane som blir fastsett i med-

hald av denne rettarbota, blir straffa med bøter upp til 50 000 15 novbr. kroner eller med fengsel upp til 2 år, og dei ulovleg innførde varene eller verdet av dei kan bli inndrege i statskassa.

Denne rettarbota tek straks til å gjelda.

Gjeve på Oslo slott 15 november 1935.

Under Vår hand og riksseglet

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Kongelig resolusjon

15 novbr.

Med hjemmel i § 33,2 i lov om syketrygd av 6 juni 1930 og § 93,2 i tilleggslov av 25 juni 1935 bestemmes:

1. I den ved kongelig resolusjon av 1 desember 1933 fastsatte normalpremietariff for trygdekassene inntas en ny klasse 0, d for manntalsførte fiskere med total årspremie kr. 42,86 gjeldende fra 1 januar 1936.
2. Av statens ordinære premiebidrag til syketrygden for manntalsførte fiskere skal for året 1936 holdes tilbake 50 % som legges til reguleringsfondet for nevnte trygd.

Kongelig resolusjon.

15 novbr.

- I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860 med senere forandringer og i henhold til § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 meddeles stadfesting på vedtak av Roan herredstyre, Sør-Trøndelag fylke, i møte 15 april 1935 om nye almindelige helseforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkuløs syk flytter, dog med noen forandringer.
- II. Fra den tid de nye forskrifter trer i kraft, opheves for Roan herred de ved kongelig resolusjon av 9 mars 1883, jfr. kongelig resolusjon av 10 september 1887, stadfestede almindelige helseforskrifter og de ved kongelig resolusjon av 24 juli 1901 for samme herred stadfestede forskrifter til motarbeidelse av ondartede smittsomme sykdommers utbredelse.

De under post I nevnte nye forskrifter lyder i sin stadfestede form således:

Helseforskrifter for Roan herred.

§ 1. Herredet skal inndeles i kretser med hver sin tilsynsmann, som velges blandt helserådets medlemmer i første helserådsmøte efter nytt valg på herredstyre. Tilsynsmennene har hver i sin krets å påse at helseforskriftene overholdes.

15 novbr.

Bygningsvesen.

§ 2. Enhver som akter å opføre, ominnrede eller flytte bygninger (også uthus) skal før arbeidet påbegynnes melde dette skriftlig til helserådets ordfører. Selv uten slik melding har helserådets medlemmer og tilsynsmenn plikt til å påse at herredets bygningsforskrifter blir overholdt.

Følgende bestemmelser blir å iakttas:

1. Avstanden mellom våningshus og matbod på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side skal være minst 10 meter.
2. Til hustomt skal velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp. Bebyggelsen skal ordnes slik, at det kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den plass man har til rådighet gir anledning til.
3. Matjorden skal fjernes fra hustomten. Denne må være tørr og beskyttes ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning mot overvann og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig.
4. Ethvert våningshus skal ha grunnmur av gråsten eller betong av minst 30 cm høide over jorden. Over grunnmuren skal legges isolasjonsbelegg til beskyttelse mot fuktighet fra grunnen. Hvor det ikke er kjeller, skal det være minst 60 cm avstand mellom gulvet i første etasje og jordoverflaten. Grunnmuren skal være tett og føres ned i frostfri dybde, og hvor det ikke er kjeller skal minst 2 sider forsynes med trekkhull på motsatte sider av minst 15×15 cm størrelse. Trekkhullene skal være forsynt med smågitret rist.
5. Gulvene skal gjøres tette og i første etasje være dobbelte med ren, tørr gulvfill imellem. Fyll fra gamle bygninger eller fyll av torvmuld må ikke brukes.
6. Ethvert beboelsesrum skal ha en høide under taket av minst 2,50 meter.

I rum som innredes med skråtak og aktes benyttet til beboelse skal den minste tillatte høide ved skråtakets laveste del være 1,25 m og ved skråtakets høieste del 2,25 m.

7. I ethvert beboelsesrum skal det være minst 1 vindu som kan åpnes mot fri luft. I eldre beboelsesrum hvor det ikke er noe vindu som kan åpnes, skal et slikt anbringes innen et år efterat disse forskrifter er stadfestet. Vindusflaten i beboelsesrum skal være minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten. Hvor lysforholdene er særlig gunstige, kan dog en mindre lysåpning med helserådets samtykke tillates, likesom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige.

8. Kjellere skal være tørre, rene og luftige. Hvis det samler 15 novbr. sig vann i en kjeller, kan helserådet kreve sådan drenering av grunnen, at kjelleren kan holdes tørr. Kjellere skal ha vindu eller åpning som kan brukes til luftveksling.

9. Kjellerrum må ikke uten helserådets samtykke brukes til beboelse. I bebodde kjellerrum skal høiden under taket og vindusflatens størrelse være som for almindelige beboelsesrum bestemt. Den del av lysåpningen som ligger over jordoverflaten skal utgjøre minst $\frac{2}{3}$ av den samlede vindusflate. Gulvet skal dekket av asfalt, cement eller lignende vanntett materiale, og ovenpå dette legges tregulv uten fyll. Det må dreneres og isoleres tilstrekkelig mot grunnfuktighet, og gulvet må ligge minst $\frac{1}{2}$ m over høieste grunnvannstand. Utenfor disse beboelsesrum og utenfor rum som står i umiddelbar forbindelse med dem, skal det anlegges en luft- og lysgrav av 60 cm bredde. Lysgraven skal gå minst 20 cm under gulvets nivå, og være godt drenert.

Innredet bryggerhus, stryke- eller rullerum i kjeller, må også her sørges for at rummene efter omstendighetene blir tilstrekkelig tørre, lyse og rummelige. Det må her som annet sted, hvor sådanne rum brukes, sørges for at fuktighet og damp blir avledet ved passende innredning: Damphet, ventilasjonsåpning eller lignende.

For øvrig må både ved nybygg og ved allerede opførte bygg de forskrifter iakttas, som helserådet for hvert tilfelle måtte gi med hensyn til rummenes ventilasjon eller øvrige sanitære innredning.

§ 3. Brukes kokeovner i beboelsesrum, skal det sørges for tilstrekkelig avledning av damp enten ved damphet eller annen hensiktsmessig ventilasjon.

§ 4. Finner helserådet at noe bebodd hus, arbeids- eller forsamlingshus er skadelig for helsen på grunn av utetthet, fuktighet, urenslighet, mangel på lys eller luft, ved overfylling av mennesker eller av andre sanitære grunner, kan helserådet forby dets bruk inntil manglene er rettet.

§ 5. Hvis gulvflaten i rum som brukes som opholdssted for mennesker ikke er mere enn 6 kvadratmeter, må rummet stå i åpen forbindelse med et tilstøtende rum.

§ 6. Husdyr, undtagen hund og katt, må ikke huses inne i beboelsesrum, eller i rum som brukes til opbevaringssted for matvarer, eller som ved vegg, gulv eller tak støter umiddelbart til sådant rum. Fra dyrenes opholdssted må det ikke kunne skje tilsig til noget av de nevnte rum eller til sted hvorfra tas vann som nevnt i § 11.

15 novbr.

Priveter og avfallsstoff.

§ 7. Til ethvert våningshus skal det innrettes et privet, som må ligge minst 10 m fra eget eller andres våningshus og matbod, fra offentlig eller felles privat vei og fra sted hvorfra tas vann som nevnt i § 11. Fra privet må det ikke kunne skje tilsig til noen av de nevnte steder.

Ved bygninger eller steder hvor det jevnlig samles mange folk, f. eks. ved kirker, bedehus, forsamlingslokaler eller lignende, skal det finnes priveter av sådan størrelse og innretning som helserådet i hvert tilfelle bestemmer. De skal alltid holdes rene.

Privetbinger skal være innklædd, og påfylles strømidler i sådan mengde at ekskrementene til enhver tid er tildekket. Tømming av binger skal skje så ofte at overfylling, stank eller annen ulempe undgås.

Priveter kan anbringes i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand fra våningshus, matbod eller vei, hvis det innrettes frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Åpningene i setet skal ha tilhengeslet lokk. Brukes flyttbare beholdere, skal de stå på støpt, tett underlag og være innelukket. De skal jevnlig påføres strømiddel, så ekskrementene er dekket. Beholderne skal tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle. Ved hver tømming skal beholderne gjøres ordentlig rene.

Klosett kan anbringes i våningshus når følgende iakttas: Klosettrummet gulv skal være belagt med hårdt for vannugjennemtregelig beleg. Tak og vegger skal være tette. Rummet skal være forsynt med vindu som kan åpnes mot fri luft, og med luftpipe som munner ut over husets tak. Det må ikke være umiddelbar adgang til klosettrummet fra beboelsesrum, kjøkken eller fra rum hvor matvarer opbevares. Det kan være innrettet som klosett med flyttbare beholdere eller som vannklosett. Klosett i våningshus må for øvrig i hvert enkelt tilfelle være godkjent av helserådet.

Finner helserådet at eldre privet gir anledning til sanitære ulemper, kan det påby forholdet rettet.

§ 8. Soppel, skyllevann, feieskarn eller annet avfall eller illeluktende stoff, så vel fra beboelsesrum som fra bedrifter, må ikke kastes ved inngangsdør, rundt husvegger, eller på stranden ovenfor laveste fjæremål, men tømmes i faste avfalls- eller gjødseldynger, legges i kompost, brennes eller tømmes på sjøen. Hvor helserådet finner det påkrevet, kan det anvisse tømningssteder eller påby brukt spesielt innrettede beholdere

for søppel m. v. Komposter eller andre gjødsel- eller avfalls- 15 novbr.
oplag må ikke legges nærmere allfarvei, våningshus, matbod,
eller vanntak enn 10 meter, og må ikke ha tilsig til noen av disse
steder. Tømning av binger, gjødselhauger, søppelkasser, av-
fallsdynger og lignende skal skje så ofte at overfylling, stank
eller annen ulempe undgås.

Døde dyr eller deler av sådanne skal brennes eller ned-
graves minst 1 meter under jordoverflaten på avsidesliggende
sted. For dyr som er døde av smittsom sykdom som er under-
gitt særlig offentlig forsorg, blir de regler å følge, som er gitt
herom i den til enhver tid gjeldende lovgivning.

I tett bebyggede strøk påhviler det enhver hus- eller grunn-
eier en gang ukentlig å rengjøre den halve gatebredde (veibredde)
— den hele hvor ingen gjenbo finnes — foran sine respektive
eiendommer.

Helserådet avgjør hvilke strøk skal regnes for tett bebyg-
gede.

§ 9. Transport av gjødsel eller avfall på allfarvei må foregå
på sådan måte at intet spilles. På marker som har helling til
brønn eller bekk, hvorfra tas drikkevann, må gjødsel ikke
spredes nærmere enn 10 meter.

§ 10. Kloakker må ikke anlegges slik at stank eller annen
ulempe oppstår. Huseiere er pliktige til å anlegge kloakk og
på den måte som helserådet foreskriver, når det av sanitære
grunner anses påkrevet, og kan gjøres uten uforholdsmessige
omkostninger. Hvis kloakkanlegg gir anledning til sanitære
ulemper, kan helserådet påby at forholdet blir rettet.

Drikkevann.

§ 11. Brønner, bekker eller lignende, hvorfra tas drikke-
vann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til
bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydel-
sesmidler, må på ingen måte forurenses. Til bruk som foran
nevnt må ikke benyttes vann som er tatt fra et sted som ligger
privet, gjødseleoplag eller urinsted nærmere enn 10 meter eller
har tilsig fra sådanne steder.

I umiddelbar nærhet av brønner eller vanninntak eller
ovenfor sådanne i bekker eller elver må det ikke foregå vaskning
eller skylling av klær, røitning av skinn eller lignende.

Renvannsbrønner skal på hensiktsmessig må beskyttes
mot overvann. De skal være muret eller på annen måte inn-
vendig klædd, forsynt med tett overbygg og hengslet lokk.
Bunnen skal være dekket av stenheller eller pukksten. Brønnen
skal tømmes eller renses så snart vannet viser sig mindre godt,
eller når helserådet av sanitære grunner krever det. Brønner
skal i alle tilfelle renses 1 gang i året.

15 novbr. Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og rent drikkevann.

Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet, hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

Bedrifter.

§ 12. Akter noen å sette i gang bedrift som ved stank eller giftige gasser kan forurenske luften eller som man på annen måte kan frykte for vil bli til skade for arbeidernes eller naboenes helse, skal plan for anlegget på forhånd forelegges helserådet, og vedkommende skal være pliktig til både ved anlegget og driften å rette sig efter de bestemmelser som helserådet gir for å fjerne sanitære misligheter. Bedrift av denne slags som er i drift er underkastet helserådets tilsyn, og vedkommende har til enhver tid å rette sig efter de bestemmelser som helserådet gir for å fjerne sanitære misligheter.

§ 13. Arbeidsrum og verkstedlokaler er undergitt helserådets tilsyn og de bestemmelser helserådet i det enkelte tilfelle måtte gi for å hindre sanitære misligheter. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger som det finner nødvendig. For hver beskjeftiget person skal det være minst 10 kubikkmeter luft. Verksteder må ikke benyttes til soverum.

§ 14. Om renhold m. m. i forsamlingslokaler og i skoler er det ved kongelig resolusjon utferdiget særskilte forskrifter — jfr. kongelig resolusjon 25 april 1913 og 20 november 1931 med tillegg 16 september 1932 — som skal være opslått i hvert forsamlingslokale og i hver skole, likeså for kirker, jfr. kongelig resolusjon av 29 september 1934. Likeledes skal i hver garasje eller annet rum, hvor motorvogn hensettes, være ophengt den i henhold til kongelig resolusjon utferdigede plakat med advarsel mot exhaustgass. Om ventilasjon i garasjer og reparasjonsverksteder for motorvogner se kongelig resolusjon 17 april 1931.

Gårdsrum.

§ 15. I tettere bebyggede strøk, og ellers hvor helserådet finner det påkrevet, skal gårdsrummet til hvert beboelseshus holdes rent og tørt; ujevnheter må fjernes, så det ikke dannes sølepytter.

Fjøsstell og melk.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august s. å.).

§ 16. Fjøs skal være lyse, rene og godt ventilerte. Minst 1 gang årlig skal det foretas storrengjøring med såpevask av

gulv, vegger og tak (i tilfelle kalkning), hvorefter fjøset utluftes 15 novbr. i flere dager.

Kuene skal holdes rene. Melkekar og melk må behandles med den største renslighet. I ethvert fjøs skal det være en vaskevannstol med vaskefat, såpe og rent håndklæde. Den som melker skal være iført rene overklær, og skal før melkingen av hver ku såpevaske sine hender, og er juret eller kuas bakpart tilsølet, må de tilsølte partier grundig vaskes og derpå tørres av fullstendig med ren, tørr klut. Under melkingen må ombæring av stråfor, utmåking av gjødsel eller annet arbeid som frembringer støv eller stank i fjøset ikke finne sted. Melken må straks bringes ut av fjøset til sted hvor den ikke kan bli forurenset.

Såfremt melken siles på gården, må silingen foregå i særskilt rum utenfor fjøset. Siling av melk gjennom klut er forbudt.

Transportspann skal skylles 2 ganger i rent, kaldt vann, vaskes derefter med varmt vann tilsatt litt soda eller kalk og med stiv børste, hvorefter gjentagende skyllinger med rent, kaldt vann og til slutt skylling i kokkett vann, så spann og lokk tørres av sig selv. Bruk av klut til rengjøring av spann innvendig er forbudt. Spann og lokk stilles derefter til tørring og utluftning med bunnen op på et rent og tørt, lyst og luftig sted. Transportspann må ikke bli stående henslengt ved veikanten, men straks hentes hjem og vaskes.

Melken skal opbevares på luftig, kjølig sted. Det må alltid sørges for at melken avkjøles hurtigst mulig og stadig holdes avkjølet. Den må under ingen omstendighet opbevares i soverum eller i rum hvor syke mennesker oppholder sig.

§ 17. Melk må ikke selges eller leveres til meieri eller annet sted:

1. når melkemengden hos avlatende kuer er under 2 liter. Heller ikke må melken selges eller leveres de første dager (i inntil 6 dager) etter kalvingen, så lenge den er råmelk, medmindre den selges under denne betegnelse;
2. når den på grunn av utseende, lukt, smak, smuss, urenselig behandling eller fremmede bestanddeler adskiller sig fra det normale;
3. fra kuer som lider av tuberkulose, miltbrand, jurbetendelse, tilbakeholdt etterbyrd, langvarig diaré, sterk avmagring, utflod, blodforgiftning eller andre febertilstander eller har annen sykdom;
4. fra dyr som behandles med lægemidler som ved å gå over i melken gjør denne skadelig eller gir den usmak (arsen, brekkvinsten, kvikksølv, nyserot, terpentin og lignende), og i intet tilfelle før behandlende dyrlæge har gitt tillatelse til leveranse;

- 15 novbr. 5. fra steder hvor det i melkeprodusentens familie, tjenerskap eller blandt andre på gården boende personer er optrådt tilfelle av farlig smittsom sykdom eller mistanke om sådan sykdom eller smittebærer av farlig smittsom sykdom. Frå sådanne steder må ikke melk avhendes eller leveres til meieri, før helserådets ordfører uttrykkelig har gitt tillatelse dertil.

§ 18. Helserådet kan forby fjøs, meieri eller handlende å selge melk eller fløte:

1. når vedkommende frembyr eller fremsender til forhandling melk eller fløte som av grunner som er nevnt i § 17 må anses sundhetsskadelig eller uskikket til menneskeføde;
2. når det finnes åpenbare misligheter ved den til salg frembudte melk, ved spannene eller ved melkestellet for øvrig;
3. når melken kommer fra fjøs, hvor renhold, lysforhold, luftveksel og vannforsyning efter helserådets skjønn ikke er tilfredsstillende, og hvor kuene ikke holdes forsvarlig rene. Gårdens og fjøsets vannforsyning må være tilfredsstillende og beskyttet mot forurensning ved tilsig fra gjødselflass, ved skyllevann fra husholdningen, ved overvann fra vei eller gjødslet mark og lignende.

Salgsforbud kan først nedlegges efterat helserådet eller dettes ordfører gjennom vedkommende forhandler eller direkte har gjort opmerksom på omhandlede misligheter, og disse allikevel ikke straks rettes, eller når de gjentar sig. Forbudet varer til helserådet igjen har gitt tillatelse til melkesalg.

§ 19. Enhver fjøseier som selger eller leverer melk er forpliktet til i de i § 17 pkt. 5 nevnte tilfelle, når helserådet forlanger det, å skaffe lægeattest for at ingen av dem som behandler melken og ingen av hans husstand eller noen for øvrig på gården lider av farlig smittsom sykdom.

Enhver fjøseier som selger eller leverer melk er forpliktet til på helserådets forlangende å skaffe sundhetsattest fra autorisert dyrlæge for fjøsets besetning.

Tuberkulinundersøkelse skal foretas så ofte helserådet bestemmer.

§ 20. Hvis helserådet av sanitære grunner, f. eks. opdukende epidemi blandt mennesker eller dyr — herunder smittsom kasting — anser det påkrevet, kan det påby at melk skal pasteuriseres før den selges, uten at den samtidig betegnes som pasteurisert melk, og at det skal være forbudt å blande den med rå melk.

Salg av fødevarer.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget

for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. 15 novbr kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august s. å.).

§ 21. Til bruk for mennesker må ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstander som kan antas å utbre smitte, eller å være skadelige for sundheten fordi de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å tilsette nærings- eller nydelsesmidler noe stoff som av helserådet anses skadelig for sundheten eller skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet, se nærmere forskriftene i henhold til næringsmiddeloven.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet, kan helserådet forby at det blir solgt eller på annen måte blir overdratt nærings- eller nydelsesmidler som kommer fra eller falbys på steder, hvor det ikke blir iaktatt det tilbørlige renhold ved varens tilvirkning, opbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver.

Helserådet kan forby salg eller annen overdragelse av nærings- eller nydelsesmidler fra steder hvor det forekommer tilfelle av farlig smittsom sykdom blandt mennesker eller dyr eller finnes smittebærere av sådan sykdom som kan utbres med varene.

Om salg m. v. av kjøtt, blod, fett, innmat eller andre deler av selvdøde dyr og av dyr som er slaktet på grunn av sykdom henvises til de forskrifter som er utferdiget i henhold til næringsmiddeloven.

Helserådet kan beslutte at varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende eiers bekostning.

Bedrifter og utsalgssteder for næringsmidler.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august s. å.).

§ 22. Bakerier, slakterier, pølsemakerier, meierier og andre steder hvor næringsmidler for salg tilvirkes, behandles eller opbevares samt utsalgssteder for næringsmidler må ikke opprettes, flyttes eller forandres uten først å være anmeldt til og godkjent av helserådet.

Slike rum — både de som herefter innredes og de som allerede er innredet — skal til enhver tid stå under helserådets tilsyn, og eierne skal være pliktige til uopholdelig å utføre de pålegg som helserådet måtte finne nødvendige for å hindre at næringsmidlene forurenses eller bederves.

15 novbr. Rummene skal være tilstrekkelig store og lyse og således innrettet, at de lett kan luftes ut og rengjøres. De skal holdes godt luftet og rene. Tørr feining er forbudt.

Rummene må ikke brukes som beboelsesrum eller kjøkken. Heller ikke må de ved dør eller annen åpning stå i forbindelse med slike rum. Utsalgsstedene skal ha egen inngang.

Rummene skal være forsynt med rent vaskevann og såpe og rene håndklær. Alle som har å gjøre med tilberedning eller salg av nærings- eller nydelsesmidler skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og med sine klær, skal jevnlig vaske hendene og alltid etter bruk av privet. De forbys å behandle næringsmidler når de lider av akutte eller kroniske hudsykdommer på hender eller armer, eller av smittsom sykdom. For tuberkuløses vedkommende henvises til tuberkuloseloven.

Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså spytning på gulvet. Helserådet kan påby at det skal være nok med spyttebakter av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spyttebakkene, hvis bunn skal være dekket av sagmugg, torvstrø, hakket bar eller lignende, skal daglig tømmes av person over 18 år; innholdet skal brennes eller behandles på annen av helserådet godkjent måte, og spyttebakkene gjøres rene med kokende vann.

Butikker.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august s. å.).

§ 23. Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor inngangen skal være anbragt fotskraper. Gulv og disk skal daglig rengjøres. Tørr feining er forbudt. Spytning på gulvet er ikke tillatt. Plakater opsettes med: «Spytning strengt forbudt».

Det er forbudt å sitte på eller henge utover disken.

For butikker hvor det selges næringsmidler gjelder også bestemmelsene i § 22. Dessuten skal gjelde følgende:

Alle slags matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet, så vel i butikken som i tilberedningsrum og lagerrum. De skal anbringes i rene og tildekkede kar, i tette skuffer, eller i skap med dører. Vekt- og måleredskaper som brukes ved handel med matvarer skal være rene. Mål og kar hvis fortinning eller glasur er skadet skal kasseres eller istandsettes.

I melkeutsalg må ikke drives handel med andre varer som kan forurense melken eller gi den usmak.

Det er selgeren forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller i

urent papir. Ved transport av melk, fløte eller andre matvarer 15 novbr. skal de beskyttes mot regn, støv eller annen forurensning.

Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem de kjøper.

Slakterier, kjøtt- og fiskeutsalg m. v.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august s. å.).

§ 24. Foruten de almindelige bestemmelser i § 22 skal følgende gjelde:

Under slaktning og under tilvirkning av kjøttmat skal den strengeste renslighet iakttas. Slakteredskaper skal rengjøres omhyggelig straks etter bruken. Dyrenes innvoller uttas og fjernes like etter avlivningen. I slakteriboden skal det under kjøttets stivning være god gjennomtrekk. Avfall skal hurtigst mulig fjernes. Rengjøring av mave og tarmer tillates ikke i rum hvor kjøtt opbevares. Slaktning må ikke foretas i rum som står i åpen forbindelse med gjødselbinge, grisehus eller stall.

I slakteri, pølsemakeri og anlegg for tilberedning eller hermetisk nedlegning av fiskemat skal det være vanntett gulv med avløp til kloakk som er forsynt med vannlås og rist.

Personer som arbeider i bedrifter som nevnt ovenfor og i utsalg for kjøtt og fiskemat skal under arbeidet være iført hel og ren hvit drakt.

I utsalgssted for kjøtt og fiskemat skal disker, bord, gulv og hyller vaskes daglig; vegger, dører og vinduer minst 1 gang hver uke, og taket minst 1 gang hver måned. Varene skal utstilles slik at kjøperne lett kan finne hvad de ønsker uten å berøre stykkene. Kjøtt må ikke henge inntil veggen.

Tilberedningsredskaper og -maskiner skal holdes omhyggelig rene.

Om de stoffer som kan brukes til konservering av kjøtt, fleisk og derav tilberedte varer, henvises til forskriftene utferdiget i henhold til næringsmiddeloven.

Bakerier.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august s. å.).

§ 25. Foruten de almindelige bestemmelser i § 22 skal gjelde følgende:

Hver dag efter endt arbeid skal bakeriets gulv vaskes. Tak og vegger skal vaskes minst 1 gang hvert fjerdingår, vin-

15 novbr. duer og dører minst 1 gang hver uke. Under rengjøring må bakverk ikke opbevares i bakeriet. Aske og annet avfall må fjernes hver dag.

I bakeri må ikke finnes uvedkommende gjenstander, som kan gi anledning til støv eller stank eller hindre rengjøring.

Bakertrau og bakerbord, surkasser, plater, fjeler, hyller og andre til bakningen benyttede gjenstander må holdes omhyggelig rene. Stoff som benyttes til strykning av bakverk må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må rengjøres hver dag i kokende vann.

Melsekker skal børstes og renses omhyggelig for smuss før de tømmes i trauet.

Bakeren skal under sitt arbeid være iført hel og ren drakt av hvitt lerret og hvit lue. Den må ikke brukes utenfor bakeriet og skiftes ren minst 2 ganger i uken.

Bakeren må rense sine negler og vaske hender og underarmer omhyggelig før arbeidet begynner.

Hoteller og losjhus.

§ 26. I ethvert soveværelse skal det for hvert individ være minst 10 kubikkmeter luft.

Værelser som benyttes skal utluftes grundig hver dag, og gulvet skal vaskes daglig. Hovedrengjøring skal foretas minst 2 ganger årlig.

Hver dag skal senger som benyttes bli opredt til utluftning minst 3 timer. Sengen skal være forsynt med underlaken og overbredselsel med poselaken. Laken og putevar skal skiftes for hver ny losjerende. Sengklærne for øvrig holdes til enhver tid rene ved vaskning eller dampning.

På hvert værelse skal finnes vannkaraffel og 1 glass for hver losjerende, vaskefat og minst 1 håndklæ for hver person. Håndklærne skiftes for hver ny losjerende. Spytning på gulvet er forbudt.

Foregår det servering, gjelder også bestemmelsene for «Kafeer, bevertningssteder og andre lokaler hvor det foregår servering».

Kommer verten til kunnskap om, at han har eller har hatt personer som lider av smittsom sykdom i losji, har han straks å melde dette til helserådets ordfører og etterkomme dennes bestemmelser.

Privet skal daglig ettersees og vaskes.

§ 27. Midlertidige losjhus for tilfeldige arbeidere skal helserådet forby brukt, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendige. Det skal ikke være større belegg på hvert rum enn at det blir 10 kubikkmeter på hver mann.

Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Det skal 15 novbr. være vaskestell i fornødent antall, og eget rum til tørk av klær. Rummene i disse losjihus skal daglig rengjøres.

Kafeer, bevertningsteder og andre lokaler hvor det foregår servering.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon av 3 mai 1935 (jfr. kongelige resolusjoner av 14 juni og 1 august s. å.).

§ 28. Kafeer og steder hvor mat og drikke serveres mot betaling står under helserådets tilsyn. De rum hvor det serveres skal holdes rene og godt utluftet. Gulvet skal vaskes hver dag. Spytning er forbudt, likeledes tørr feining.

Brukt servise skal ordentlig rengjøres før det bringes sammen med det rene. Urent servise må ikke tilbys noen gjest. Kobberkar skal være vel fortrinnet, og kopper eller glass med skår eller sprekker må ikke anvendes.

Opvasken må utføres efter de forskrifter som er gitt ved kongelig resolusjon av 2 februar 1934 for herberger, losjihus, pensjonater, hoteller, bevertningssteder og forsamlingslokaler hvor der foregår servering, jfr. Socialdepartementets rundskrivelse 27 mars s. å. Plakat herom skal være hengt eller slått op.

Bord og stoler skal alltid holdes rene.

Personer med smittsom, stinkende eller væskende sykdom må ikke tillates å tilberede eller servere mat eller drikke for andre.

Hvis ikke tilstrekkelig renslighet overholdes, kan helserådet forby videre servering.

Tjenerhold.

§ 29. Tjenere og hushjelp skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette og varme soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige personer.

Hver person skal ha sin egen seng.

Offentlige boksamlinger.

§ 30. Ved utlån av bøker fra offentlig boksamling skal følgende iakttas:

Bøker må ikke utlånes til personer som lider av smittsom sykdom, eller til personer som tilhører en husstand innen hvilken det er smittsom sykdom.

Hvis en person som har til låns bøker fra offentlig boksamling blir angrepet av smittsom sykdom, eller hvis smittsom sykdom bryter ut innen den husstand til hvilken han hører, skal bøkene desinfiseres før de utlånes til andre.

Særlig skitne og utbrukte bøker skal kasseres.

15 novbr.

§ 31.

Forskrifter for fiskevær.

1. Enhver nybygning eller ombygning av rorbod skal meldes til helserådets ordfører og være godkjent av helserådet før arbeidet settes i gang. I rorboden må ikke huses flere mann enn at det i hvert soverum blir minst 4 kubikkmeter luft og $1\frac{1}{2}$ kvadratmeter gulvflate på hver. På veggen over døren i hvert rum skal være angitt dets ruminnhold og gulvets flateinnhold, samt det tillatte antall beboere. Hvert sove- eller opholdsrum skal være tett og tilstrekkelig lyst, og må ha minst ett slagvindu med hengsler og kroker i orden. Om sengesteder og annen innredning kan helserådet treffe nærmere bestemmelse. Hvor det kokes skal det over komfyren være trekkpipe som leder dampen ut i det fri. Finner helserådet det nødvendig, kan det også påby annen ventilasjonsinnretning.
2. Til hver rorbod skal være privet med minst ett avlukke for hver 15 mann. Er det anledning til det, skal privetene stå således at ekskrementene går direkte i sjøen. I motsatt fall skal det under klosettet være tette kagger eller stamper med hank. Stampene må tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle, eller så ofte som helserådet bestemmer.
3. Det påhviler eieren å sørge for at rorboden blir grundig rengjort og dernæst utluftet før fiskerne flytter inn. Videre at det overalt i rorboden og i klosettet blir foretatt storrengjøring like etterat fisket er slutt og fiskerne flyttet ut. Tak, vegger, gulv og alt innbo må da skures med varmt såpevann og all urenslighet omkring rorboden fjernes. Beboerne av rorboden har å sørge for at der blir rengjort i boden og på klosettet minst to ganger om uken, og ellers så ofte som nødvendig for at det til enhver tid kan være rent og ordentlig. Til hver søndag morgen skal det alltid være rengjort og vasket. Helserådet kan påby at det i hver rorbod skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker av form og størrelse som helserådet bestemmer. Spyttebakkenes bunn må være dekket med fuktig sagmugg, fuktig sand, torv eller lignende. De må tømmes så ofte det er nødvendig og innholdet tømmes i sjøen utenfor fjæremål. Hovedsmannen har å påse at rengjøringen blir foretatt og klosettkaggene tømt som påbudt, og både han og hver av mannskapet er ansvarlige for at bestemmelsene blir etterkommet.
4. Alt fiske- og agnavfall som aktes benyttet til guano eller lignende må bare legges på steder som helserådet (eller opsynet på helserådets vegne) bestemmer, dog minst 30 meter fra bebodd hus, hvis det ikke henges på hjell. Alt

annet avfall som søppel, kjøkkenavfall, sølevann o. s. v. 15 novbr. må ikke kastes utenfor bodene, men enten bringes direkte i sjøen utenfor fjæremål, eller opsamles i tette tjæretønner med lokk — eller andre beholdere som er godkjent av helse-rådet — og som anskaffes av rorbodens eier. Tønnene — eller beholderne — må tømmes i sjøen utenfor fjæremål før de er fulle.

5. Angående bruken av brønnene i fiskeværene gjelder særskilte forskrifter.
6. Helserådet kan forby utleiet eller benyttet rorboder som det finner ikke er i forsvarlig stand, og om nødvendig påby utflytning fra disse.
7. Forskriftene gjelder også andre losjihus som benyttes under fiske, og likeledes losjifartøi i den utstrekning de kan anvendes der.

Om fartøier, fiskerskøiter og lignende.

§ 32. Fartøier, fiskerskøiter og lignende som ligger innen herredet er med hensyn til renhold og sundhetsforhold underkastet helserådets bestemmelser. Ved mistanke om farlig smittsom sykdom ombord skal melding herom sendes helserådet. Meldeplikten påhviler skibsføreren eller hovedsmannen.

Forskrifter med hensyn til tuberkulose og andre smittsomme sykdommer.

§ 33. Når en tuberkuløs syk skifter bopel, skal det meldes til helserådets ordfører. Meldeplikt påhviler så vel den syke selv, som den han flytter fra, og den han flytter til.

§ 34.

1. Ved optreden av sykdom som det kan være grunn til å anta er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husbond eller husfar som har å gjøre anmeldelse derom overensstemmende med § 14 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860, tillike dra omsorg for betryggende isolasjon såvidt omstendighetene tillater.
2. Isolasjonen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre gjenstander som de benytter, eller som den syke har benyttet i dagene umiddelbart før sykdommens utbrudd. Matvarer må ikke opbevares i det rum hvor den syke oppholder sig.
3. Inntil læge kommer til stede og har meddelt nærmere forskrifter, må samkvem mellem det sted hvor sykdommen er optrådt og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer som hører til samme husstand som

15 novbr.

den syke ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster. Uvedkommende personer må ikke tillates adgang til det rum hvor den syke opholder sig.

4. Sammenkomster i selskapelige eller annet øiemed som ikke er uopsettelig og absolutt nødvendig må ikke holdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

5. Når læge er kommet til stede, skal han foreløbig treffe de anordninger med hensyn til isolasjon av den syke, hans husfeller og omgivelser og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen benyttede gjenstander, som sykdommens beskaffenhet krever og omstendighetene tillater, og med hensyn til andre sanitære forhold når dette finnes påkrevet. Det må overlates til lægens skjønn efter omstendighetene å meddele forskriftene i skriftlig form. De må i hvert fall nøie efterkommes, og er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

6. Hvis det leveres melk eller andre fødemidler til salg fra det sted hvor sykdommen er optrådt, må dette opphøre inntil tillatelse er meddelt av helserådets ordfører.

7. Barn fra den husstand hvor sykdommen er optrådt må ikke søke skole, før tillatelse er gitt av helserådets ordfører. Hvis sykdommen optrer i lærerens husstand, og han bor i samme hus hvor skolen holdes, må denne lukkes inntil helserådets ordfører har gitt nærmere bestemmelse.

8. Så snart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i anledning dette trufne forføininger er kommet til helserådets ordfører, har denne å treffe de videre forføininger som efter tilfellets beskaffenhet er nødvendige. Angående basilleutskillere av tyfus henvises til kongelig resolusjon av 20 oktober 1933, jfr. Socialdepartementets rundskrivelse av 30 november s. å.

§ 35. Lider skolebarn av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal læreren henvende sig til foreldre eller foresatte om forholdet. Hjelper ikke dette, skal helserådet underrettes.

Overholdelse av helseforskriftene.

§ 36. Undlater nogen innen den av helserådet fastsatte frist å utføre noget som påhviler ham efter disse forskrifter eller efter helserådets lovlig fattede beslutninger, kan helserådet la både dette og hvad det ellers finner nødvendig for å hindre at forsømmelsen volder ulemper eller skade utføre på vedkommendes bekostning.

Fra bestemmelser i disse forskrifter kan helserådet tillate avvikelser, hvor de på grunn av særegne forhold måtte finnes

å foranledige uforholdsmessige ulemper og omkostninger for 15 novbr. vedkommende.

Helserådets ordfører kan alltid treffe avgjørelser på helse-
rådets vegne hvor en hurtig avgjørelse er nødvendig, og det ikke
er tid til å vente på møte i helserådet. Saken forelegges der-
etter snarest for helserådet.

Det skal alltid finnes et tilstrekkelig antall trykte eksem-
plarer av disse forskrifter til gratisutdeling og opslag. De an-
skaffes på herredskassens regning.

§ 37. Overtredelse av disse helseforskrifter eller de i med-
hold av dem trufne bestemmelser skal helserådet søke påtalt
og straffet efter den til enhver tid gjeldende lovgivning.

§ 38. Helseforskriftene trer i kraft 1 måned efterat de er
stadfestet.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

15 novbr.

I henhold til § 6 i lov om bygningsvesenet av 22 februar
1924 har Arbeidsdepartementet idag bestemt at bestem-
melsene i § 76 om oljefyringsanlegg og be-
stemmelsene i 101 om elektriske installa-
sjoner i garasjer i departementets bygningsforskrif-
ter av 6 oktober 1928 skal lyde således:

§ 76. Oljefyringsanlegg. Oljefyringssystemet skal være god-
kjent av vedkommende regjeringsdepartement, som kan for-
lange tilveiebragt sådan sakkyndig uttalelse som finnes på-
krevet.

Oljefyringsanlegg ved kjeler skal anmeldes for bygnings-
rådet og tilfredsstille nedenstående regler. Bygningsrådet kan
dog efter brandstyrets anbefaling treffe bestemmelser om av-
vikelse fra reglene:

1. Den anvendte oljes flammepunkt må ikke ligge under
+ 65° C. Oljen må ikke utsettes for opvarmning til høiere
temperatur enn 30° C. under oljens flammepunkt. Benyttes
forvarmeapparat, skal dette være forsynt med betryggende
automatisk virkende anordning som avstenger varme-
tilførselen før denne temperatur er nådd. Oljen må ikke
opbevares på noget annet sted i bygningen enn i dagtank
og lagertank. Så vel fyrhus som rum for lagertank skal være
godt ventilert. Der må sørges for at lufttilgangen til fyr-
huset alltid er tilstrekkelig for anleggets luftbehov. Hvor
lagertank ikke finnes, kan olje på jernfat — dog ikke
over 6 fat ad gangen — tillates opbevart utenfor fyrhuset,
når det dertil anvendte rum er ildfast og godt ventilert.
2. I fyr-rummet, som skal være ildfast og forsynt med utad-
slående ildsikre og selvluukkende dører, kan oppstilles dag-
tank. Denne må ikke rumme mere enn det daglige behov,
dog kan dagtank for inntil 1 000 liter tillates, selv om det

15 novbr.

daglige forbruk er mindre. Dagtank med over 600 liter ruminnhold skal være innklædd med minst 3 cm rabbits eller hermed jevngodt godkjent ildsikkert materiale. Dørterskler for fyrrum skal utføres ildfaste og tilstrekkelig høie til å hindre olje fra å flyte ut ved lekkasje på fylt oljetank. Avstanden mellom kjelen og tanken må ikke være mindre enn 1 meter, målt horisontalt fra deres yttersider, og mellom oljetanken og varmførende rør ikke mindre enn 0,5 meter.

3. Oplag av olje utover hvad der er tillatt opbevart på dagtanken eller fat, skal opbevares i lagertank, anbragt i et særskilt ildfast rum med ildsikker, selvluukkende dør. Gulvet må være så meget forsenket eller døren forsynt med en så høi ildfast terskel at eventuelt spill av olje ved lekkasje på fylt tank hindres fra å trenge inn i andre rum. Lagertanken må alltid plasseres lavere enn dagtanken. Oljetilførsel til brenner direkte fra lagertank, rummende over 1 000 liter olje, kan tillates når tanken over brennerens nivå kun rummer 600 liter olje, og oljeledningen overalt ligger høiere enn brenneren. Lagertank kan tillates anbragt i fyrrummet, når den nedgraves eller innbygges ildfast og tett med minst 10 cm betong eller $\frac{1}{2}$ stens mur. Inspeksjonsluke i overdekningen dekkes med fast tilskrudd deksel, utført av minst $\frac{1}{4}$ " jernplate eller av betong.
4. Oljetankene skal være solid utført av helsveisede eller klinkede jern- eller stålplater, helt lukket og tette, således at olje ikke kan trenge ut. De skal være forsynt med oljestandsviser, der tydelig viser oljens høide (flottør med tett gjennomføring gjennom tanktoppen, anordnet således at olje ikke kan trenge ut ved overfylning av tanken, pneumatisk oljestandsviser eller lign.). Oljestandsglass tillates ikke. Dagtanken skal være forsynt med returledning til lagertanken av minst samme dimensjon som oljetilførselsrøret. På fyllerøret for dagtanken skal være anbragt oljefilter av tilstrekkelig størrelse. Lagertanken skal ha lufterør til det fri av minst $\frac{5}{4}$ " diameter, munnende ut i minst 2,5 meters høide over terreng, samt overløpsrør som munner ut ved fyllestandplassen. Hvor lufterøret føres op ved fyllestandplassen, kan det gjøre tjeneste som overløpsrør, når der uttas en $\frac{1}{2}$ " overløpsåpning, dekket med metalltrådduk, ved siden av fyllerøret. Hvor kun en oljetank er anbragt, skal lufterør og overløpsrør anbringes som for lagertank bestemt. Alle ledninger for lagertank skal føres inn i tanken fra toppen.
5. Rørene skal være av solid kvalitet forarbeidet av kobber, jern eller stål. De må kunne bevege sig uhindret ved tem-

peraturvekslinger og ha forsvarlige og tette forbindelser med metallpakninger. Alle rør som fører ut til det fri, skal utenfor bygningen være bøiet nedad eller være således anordnet at vann ikke kan komme ned i oljen. Alle ventiler skal være pakket og med fast bunn.

6. Fylning fra oljefat i fyrhus eller fra lagertank til dagtank skal skje ved håndpumpe, anbragt således at fylningen til enhver tid kan følges. Hvor kyndig betjening has, kan dog maskindreven pumpe for fylning av dagtank fra lagertank tillates, når dagtanken er forsynt med returledning til lagertanken av større dimensjon enn fyllerøret. Fyllerøret skal anbringes på beholderens høieste punkt. Returledningen skal anbringes således at dagtanken ikke kan bli fullstendig fylt. Fylning av lagertank må kun skje gjennom rørledning utenfra, forsynt med låsbart tette sluttende lokk. Fra fyllestandplassen må det alltid kunne kontrolleres om lagertanken blir overfylt.
7. Ved anlegg hvor oljen forstøves ved hjelp av luft fra vifte eller kompressor, må uttagning av olje fra dagtank ikke kunne skje når lufttilførslen synker under halvparten av det for driften normale. På selve tanken skal være anbragt en sikker kran for avstengning av oljen til brenneren. Luftledningen må tilkoples brenneren således at oljeansamling i luftledningen undgås.
8. Anlegget skal være forsynt med sikker og helt automatisk virkende anordning for avstengning av oljetilførslen til brenneren i tilfelle flammen slukner, samt ved automatisk drift i tilfelle tendingen uteblir. Strømtilførslen til det elektriske tendingsanlegg må ikke skje gjennom vippe, med mindre anlegget er således utført at vipping ikke kan forårsake tending i utide. Hvor temperaturen reguleres ved hjelp av termostat eller annet automatisk organ, skal anlegget også være forsynt med anordning, der automatisk forhindrer overkokning eller tørrkokning av kjelen. Hvis flere brennere fødes fra felles tank eller pumpe, skal de være således anordnet at brennere som er ute av drift, lett kan avstenges og frakobles. Oljetilførslen til brenneren må være således anordnet at oljespill ikke kan trenge inn i fyrstedet når brenneren er satt ut av drift.
9. Ildstedet må stadig være ventilt til røkpipen. Hvis røkavtrekket kan stenges med spjell, må spjellet være forsynt med ventilasjonsåpninger med fritt areal tilsammen minst 10 % av røkkanalens tverrsnitt, dog ikke under 100 cm². Fyrstedet må være forsynt med åpning ved bunnen for utluftning av eventuelle gassansamlinger. Anlegget må ikke kunne settes i gang før spjellet er fastlåst i åpen stilling.

15 novbr. 10. Oljefyringsanlegg må ikke installeres før det er godkjent av bygningsrådet. Installasjonen må kun foretas av en av bygningsrådet godkjent ansvarshavende installatør. Det samme gjelder større reparasjoner, flytning og forandring av eldre anlegg.

Anleggets drift skal foregå etter en av brandchefen godkjent instruks, der skal finnes opslått i glass og ramme i kjelerummet. Instruksen skal inneholde de for oljefyringsanlegg gjeldende felles bestemmelser. I tilknytning til instruksen skal finnes opslått de for hvert enkelt anlegg gjeldende spesielle drifts- og vedlikeholdsforskrifter.

Tilsynet med anlegget og ansvaret for at instruks og forskrifter overholdes, skal påhvile en voksen, pålitelig og kyndig person.

11. Slukningsapparater anskaffes etter brandchefens nærmere bestemmelse. En kasse med tørr sagmugg og en spade skal dog alltid være til stede.

I rum for lagertank må ikke brukes åpen ild eller bart lys og ikke røkes tobakk. Til belysning i sådant rum tilates kun anvendt elektriske glødelamper og sikkerhetslamper som er godkjent av vedkommende departement.

§ 101. Brytere og stikkontakter skal være tett kapslet. Sikringer må ikke anbringes inne i garasjen.

Utgiver: Byråchef M. Hofgaard